

2020/2017(INI)

22.9.2020

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

της Επιτροπής Νομικών Θεμάτων

προς την Επιτροπή Πολιτισμού και Παιδείας

σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη στην εκπαίδευση, τον πολιτισμό και τον οπτικοακουστικό τομέα
(2020/2017(INI))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Angel Dzhambazki

PA_NonLeg

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Νομικών Θεμάτων καλεί την Επιτροπή Πολιτισμού και Παιδείας, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

1. υπογραμμίζει τη στρατηγική σημασία της χρήσης της τεχνητής νοημοσύνης (TN) και των συναφών τεχνολογιών, και τονίζει ότι η ευρωπαϊκή προσέγγιση εν προκειμένω πρέπει να είναι ανθρωποκεντρική, ούτως ώστε η TN να καταστεί πραγματικά μέσο στην υπηρεσία των ανθρώπων και του κοινού συμφέροντος, συμβάλλοντας στο γενικό συμφέρον των πολιτών, μεταξύ άλλων στον οπτικοακουστικό, πολιτιστικό και εκπαιδευτικό τομέα· επισημαίνει ότι η TN μπορεί να στηρίζει τη δημιουργία περιεχομένου σε αυτούς τους τομείς· τονίζει ότι η TN μπορεί να στηρίζει τη δημιουργία περιεχομένου στους τομείς της εκπαίδευσης, του πολιτισμού και των οπτικοακουστικών μέσων, παράλληλα με τις πλατφόρμες ενημέρωσης και εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένων των καταχωρίσεων διαφόρων ειδών πολιτιστικών αγαθών και πληθώρας πηγών δεδομένων· επισημαίνει τους κινδύνους παραβίασης των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας (ΔΔΙ) κατά τον συνδυασμό της TN με διάφορες τεχνολογίες με πολλαπλές πηγές (έγγραφα, φωτογραφίες, ταινίες), ώστε να βελτιωθεί ο τρόπος με τον οποίο παρουσιάζονται, αποτελούν αντικείμενο έρευνας και απεικονίζονται τα εν λόγω δεδομένα· ζητεί τη χρήση της TN για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των ΔΔΙ εντός του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου, για παράδειγμα προειδοποιώντας ιδιώτες και επιχειρήσεις σε περίπτωση που κινδυνεύουν να παραβιάσουν ακούσια τους κανόνες ή στηρίζοντας τους δικαιούχους των ΔΔΙ σε περίπτωση πραγματικής παραβίασης των κανόνων· τονίζει, ως εκ τούτου, τη σημασία της ύπαρξης κατάλληλου ευρωπαϊκού νομικού πλαισίου για την προστασία των ΔΔΙ σε σχέση με τη χρήση της TN·
2. τονίζει ότι η συνεπής ενσωμάτωση της TN στον τομέα της εκπαίδευσης προσφέρει τη δυνατότητα να αντιμετωπιστούν ορισμένες από τις μεγαλύτερες προκλήσεις της εκπαίδευσης, να προταθούν καινοτόμες πρακτικές διδασκαλίας και μάθησης και, τέλος, να επιταχυνθεί η πρόοδος προς την επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του θεματολογίου για την εκπαίδευση με ορίζοντα το 2030·
3. επαναλαμβάνει τη σημασία της πρόσβασης στον πολιτισμό για κάθε πολίτη σε ολόκληρη την Ένωση· τονίζει, στο πλαίσιο αυτό, τη σημασία της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών, των εκπαιδευτικών και πολιτιστικών ιδρυμάτων και συναφών ενδιαφερόμενων μερών· θεωρεί, επίσης, ζωτικής σημασίας τη μέγιστη δυνατή αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε εθνικό επίπεδο, προκειμένου να βελτιωθεί περαιτέρω η πρόσβαση στον πολιτισμό· τονίζει ότι υπάρχει πληθώρα επιλογών για την πρόσβαση στον πολιτισμό και ότι θα πρέπει να διερευνηθούν όλες προκειμένου να προσδιοριστεί η καταλληλότερη επιλογή· τονίζει τη σημασία της συνοχής με τη Συνθήκη του Μαρακές·
4. καλεί την Επιτροπή να αξιοποιήσει πλήρως τις δυνατότητες της τεχνητής νοημοσύνης (TN) με σκοπό τη βελτίωση της επικοινωνίας με τους πολίτες, μέσω πολιτιστικών και οπτικοακουστικών επιγραμμικών πλατφορμών, για παράδειγμα ενημερώνοντας τους

πολίτες σχετικά με το τι συμβαίνει σε επίπεδο λήψης αποφάσεων, μειώνοντας το χάσμα μεταξύ της ΕΕ και των πολιτών και προωθώντας την κοινωνική συνοχή μεταξύ των πολιτών της ΕΕ·

5. τονίζει ότι η εκπαίδευση, ο πολιτισμός και ο οπτικοακουστικός τομέας είναι ευαίσθητοι τομείς όσον αφορά τη χρήση της ΤΝ και των συναφών τεχνολογιών, δεδομένου ότι έχουν τη δυνατότητα να επηρεάσουν τις κοινωνίες μας και τα θεμελιώδη δικαιώματα που αυτές προστατίζουν· υποστηρίζει, ως εκ τούτου, ότι θα πρέπει να τηρούνται νομικά δεσμευτικές δεοντολογικές αρχές κατά την εφαρμογή, την ανάπτυξη και τη χρήση τους·
6. επισημαίνει ότι η τεχνητή νοημοσύνη και οι συναφείς τεχνολογίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ανάπτυξη ή την εφαρμογή νέων εκπαιδευτικών μεθόδων σε τομείς όπως η εκμάθηση γλωσσών, η ακαδημαϊκή κοινότητα γενικά, η εξειδικευμένη μάθηση κ.λπ· τονίζει τη σημασία της χρήσης των εν λόγω τεχνολογιών όχι μόνο για εκπαιδευτικούς σκοπούς, αλλά και για τον ψηφιακό γραμματισμό και την ευαισθητοποίηση των πολιτών γύρω από τα ζητήματα αυτά· τονίζει ότι είναι σημαντικό να παρέχονται σε παιδαγωγούς, εκπαιδευτές και άλλους τα κατάλληλα εργαλεία και τεχνογνωσία όσον αφορά την ΤΝ και τις συναφείς τεχνολογίες σε σχέση με το τι είναι, τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιούνται και το πώς μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως εργαλεία δεόντως και συννόμως, ώστε να αποφεύγονται οι παραβιάσεις των ΔΔΙ· τονίζει, ειδικότερα, τη σημασία του ψηφιακού γραμματισμού για όσους εργάζονται στην εκπαίδευση, καθώς και τη σημασία της βελτίωσης της ψηφιακής κατάρτισης για τους ηλικιωμένους, δεδομένου ότι οι νεότερες γενιές έχουν ήδη βασικές γνώσεις αυτών των τεχνολογιών, καθώς έχουν μεγαλώσει με αυτές·
7. τονίζει ότι η ευρωπαϊκή τεχνητή νοημοσύνη θα πρέπει να διαφυλάσσει και να προωθήσει βασικές αξίες της Ένωσής μας, όπως η δημοκρατία, τα ανεξάρτητα και ελεύθερα μέσα και πηγές ενημέρωσης, η ποιοτική εκπαίδευση, η περιβαλλοντική βιωσιμότητα, η ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων και η πολιτιστική και γλωσσική πολυμορφία·
8. καλεί την Επιτροπή, τα κράτη μέλη και την επιχειρηματική κοινότητα να αξιοποιήσουν ενεργά και πλήρως τις δυνατότητες της ΤΝ για να παρουσιάζουν τα γεγονότα και να καταπολεμήσουν τις ψευδείς ειδήσεις, την παραπληροφόρηση, την ξеноφοβία και τον ρατσισμό στις επιγραμμικές πολιτιστικές και οπτικοακουστικές πλατφόρμες, αποφεύγοντας, ταυτόχρονα, τη λογοκρισία·
9. σημειώνει ότι η ανεξαρτησία της δημιουργικής διαδικασίας εγείρει ζητήματα που σχετίζονται με την κυριότητα των ΔΔΙ· θεωρεί, εν προκειμένω, ότι δεν θα ήταν σκόπιμο να επιδιωχθεί η απόδοση νομικής προσωπικότητας σε τεχνολογίες ΤΝ·
10. επισημαίνει ότι η ΤΝ μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην προώθηση και την προστασία της ευρωπαϊκής και εθνικής πολιτιστικής πολυμορφίας, ιδίως όταν χρησιμοποιείται από οπτικοακουστικές επιγραμμικές πλατφόρμες για την προώθηση περιεχομένου σε πελάτες·
11. επισημαίνει ότι η ΤΝ θα μπορούσε να ωφελήσει τον τομέα της έρευνας, για παράδειγμα μέσω του ρόλου που μπορεί να διαδραματίσει η προγνωστική ανάλυση στην προσαρμογή της ανάλυσης δεδομένων, μεταξύ άλλων όσον αφορά την απόκτηση και την κυκλοφορία πολιτιστικών αγαθών· τονίζει ότι η ΕΕ πρέπει να αυξήσει τις επενδύσεις και να προωθήσει τις εταιρικές σχέσεις μεταξύ της βιομηχανίας και της

ακαδημαϊκής κοινότητας, προκειμένου να ενισχυθεί η ερευνητική αριστεία σε ευρωπαϊκό επίπεδο·

12. επισημαίνει τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν τα ανεξάρτητα μέσα ενημέρωσης στον πολιτισμό και την καθημερινή ζωή των πολιτών· τονίζει ότι τα μέσα ενημέρωσης που διαδίδουν ψευδείς ειδήσεις αποτελούν θεμελιώδες πρόβλημα, καθώς τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και τα ΔΔΙ γενικότερα παραβιάζονται διαρκώς· καλεί την Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, να συνεχίσει το έργο της όσον αφορά την ευαισθητοποίηση σχετικά με το πρόβλημα αυτό, την αντιμετώπιση των επιπτώσεων των μέσων ενημέρωσης που διαδίδουν ψευδείς ειδήσεις καθώς και των προβλημάτων που σχετίζονται με τις πηγές· θεωρεί, επιπλέον, ότι είναι σημαντικό να αναπτυχθούν εκπαιδευτικές στρατηγικές για τη βελτίωση του ψηφιακού γραμματισμού ειδικά σε αυτό το πλαίσιο·
13. επισημαίνει ότι το βασισμένο στην TN λογισμικό, όπως το λογισμικό αναγνώρισης εικόνων, θα μπορούσε να ενισχύσει σημαντικά την ικανότητα των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των παιδαγωγών να παρέχουν και να αναπτύσσουν σύγχρονες, καινοτόμες και υψηλής ποιότητας μεθόδους σχολικής εκπαίδευσης, να βελτιώσουν τον ψηφιακό γραμματισμό και τις ηλεκτρονικές δεξιότητες ολόκληρου του πληθυσμού και να καταστήσουν την εκπαίδευση πιο προσιτή· θεωρεί, ωστόσο, ότι οι εν λόγω εκπαιδευτικές μέθοδοι θα πρέπει να αξιολογούνται ως προς την αξιοπιστία και την ακρίβειά τους και να διασφαλίζουν τη δίκαιη μεταχείριση στην εκπαίδευση, την αποφυγή διακρίσεων και την ασφάλεια των παιδιών και των ανηλίκων τόσο εντός των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων όσο και όταν συνδέονται με αυτά εξ αποστάσεως για εκπαιδευτικούς σκοπούς· τονίζει τη σημασία της νομοθεσίας για την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προκειμένου να διασφαλίζεται η επαρκής προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ιδίως των δεδομένων των παιδιών, μέσω διαφανών και αξιόπιστων πηγών δεδομένων που σέβονται τα ΔΔΙ· θεωρεί ότι είναι ζωτικής σημασίας να ενσωματωθούν οι τεχνολογίες αυτές στα υφιστάμενα συστήματα μόνο εφόσον είναι απολύτως βέβαιο ότι θα προστατεύονται τα θεμελιώδη δικαιώματα και η ιδιωτική ζωή· τονίζει, ωστόσο, ότι το λογισμικό αναγνώρισης πρέπει να χρησιμοποιείται μόνο για εκπαιδευτικούς σκοπούς και σε καμία περίπτωση για την παρακολούθηση της πρόσβασης στα ιδρύματα· επισημαίνει, στο πλαίσιο αυτό, την εξάρτηση από εξωτερικά δεδομένα και από ορισμένους παρόχους λογισμικού που κατέχουν δεσπόζουσα θέση στην αγορά· υπενθυμίζει ότι οι τεχνολογίες που αποκτώνται με δημόσιους πόρους θα πρέπει να αναπτύσσονται ως λογισμικό ανοικτής πηγής για να είναι δυνατή η κοινή χρήση και η επαναχρησιμοποίηση των πόρων, ώστε να καθίστανται διαθέσιμοι σε ολόκληρη την ΕΕ και, ως εκ τούτου, να αυξάνονται τα οφέλη και να μειώνονται οι δημόσιες δαπάνες, με παράλληλη διασφάλιση του πλήρους σεβασμού της ισχύουσας νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένης της οδηγίας (ΕΕ) 2019/790 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019 για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και τα συγγενικά δικαιώματα στην ψηφιακή ενιαία αγορά¹·
14. επισημαίνει ότι, προκειμένου η χρήση της TN να ωφελήσει τον τομέα της εκπαίδευσης και της έρευνας, η ΕΕ πρέπει να ενθαρρύνει την κατάρτιση στις δεξιότητες του μέλλοντος, και ιδίως μια δεοντολογική και υπεύθυνη προσέγγιση των τεχνολογιών TN·

¹ EE L 130 της 17.5.2019, σ. 92.

προσθέτει ότι, για τον σκοπό αυτό, η κατάρτιση αυτή δεν πρέπει να προορίζεται αποκλειστικά για τους μαθητές που επικεντρώνονται σε επιστημονικά και τεχνικά θέματα, οι οποίοι είναι ήδη πιο εξοικειωμένοι με αυτά τα εργαλεία, αλλά αντίθετα πρέπει να απευθύνεται σε όσο το δυνατόν περισσότερους ανθρώπους, ιδίως στις νεότερες γενιές·

15. τονίζει ότι η ανάγκη για επενδύσεις στην έρευνα και την καινοτομία όσον αφορά τη χρήση και την ανάπτυξη της ΤΝ και των πολιτιστικών, εκπαιδευτικών και οπτικοακουστικών εφαρμογών της αποτελεί βασικό παράγοντα στο πλαίσιο αυτό· καλεί την Επιτροπή να αναζητήσει πρόσθετη χρηματοδότηση για την προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας όσον αφορά τις εφαρμογές ΤΝ σε αυτούς τους τομείς·
16. εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία του για το γεγονός ότι τα σχολεία και οι άλλοι εκπαιδευτικοί φορείς εξαρτώνται ολοένα και περισσότερο από υπηρεσίες εκπαιδευτικής τεχνολογίας, συμπεριλαμβανομένων εφαρμογών ΤΝ, που παρέχονται από εταιρείες με δεσπόζουσα θέση στην αγορά, εκ των οποίων οι περισσότερες είναι εγκατεστημένες εκτός ΕΕ·
17. υπογραμμίζει την ανάγκη για διασφάλιση του ψηφιακού γραμματισμού και του γραμματισμού στον τομέα της ΤΝ σε ολόκληρη την ΕΕ, ιδίως μέσω της ανάπτυξης ευκαιριών κατάρτισης για εκπαιδευτικούς· επιμένει ότι η χρήση των τεχνολογιών ΤΝ στα σχολεία θα πρέπει να συμβάλλει στον περιορισμό του κοινωνικού και περιφερειακού ψηφιακού χάσματος·
18. τονίζει ότι η κρίση της πανδημίας COVID-19 μπορεί να θεωρηθεί δοκιμαστική περίοδος για την ανάπτυξη και τη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών και τεχνολογιών που σχετίζονται με την ΤΝ στον εκπαιδευτικό και πολιτιστικό τομέα, όπως καταδεικνύεται από τις πολυάριθμες διαδικτυακές σχολικές πλατφόρμες και τα διαδικτυακά εργαλεία για την προώθηση του πολιτισμού που χρησιμοποιούνται σε όλα τα κράτη μέλη· καλεί, ως εκ τούτου, την Επιτροπή να προβεί σε απολογισμό των εν λόγω παραδειγμάτων κατά την εξέταση μιας κοινής προσέγγισης της ΕΕ για την αύξηση της χρήσης τέτοιων τεχνολογικών λύσεων·
19. επισημαίνει ότι η ΤΝ μπορεί να επηρεάσει πολύ σοβαρά την προστασία των δεδομένων και την ιδιωτική ζωή· τάσσεται υπέρ της συμμόρφωσης με τις αρχές που ορίζονται στον γενικό κανονισμό για την προστασία δεδομένων (ΓΚΠΔ)·
20. καλεί την Επιτροπή να λάβει αποτελεσματικότερα μέτρα για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των μαθητών και των εκπαιδευτικών στον τομέα της εκπαίδευσης·
21. τονίζει ότι η αλληλεπίδραση της ΤΝ με τις βιομηχανίες της δημιουργίας είναι πολύπλοκη και απαιτεί διεξοδική αξιολόγηση· επικροτεί την εν εξελίξει μελέτη «Trends and Developments in Artificial Intelligence - Challenges to the IPR Framework» (Τάσεις και εξελίξεις στην τεχνητή νοημοσύνη - Προκλήσεις για το πλαίσιο ΔΔΙ) και τη μελέτη «Copyright and new technologies: copyright data management and Artificial Intelligence» (Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και νέες τεχνολογίες: διαχείριση δεδομένων που αφορούν τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και την τεχνητή νοημοσύνη)· υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να αποσαφηνιστούν οι προϋποθέσεις για τη χρήση περιεχομένου που προστατεύεται από δικαιώματα πνευματικής

ιδιοκτησίας στο πλαίσιο της εισροής δεδομένων (εικόνες, μουσική, ταινίες, βάσεις δεδομένων κ.λπ.) και στην παραγωγή πολιτιστικών και οπτικοακουστικών προϊόντων, είτε αυτό δημιουργείται από ανθρώπους, είτε με τη βοήθεια ΤΝ είτε παράγεται αποκλειστικά μέσω τεχνολογιών ΤΝ· καλεί την Επιτροπή να μελετήσει τον αντίκτυπο της ΤΝ στους ευρωπαϊκούς δημιουργικούς κλάδους· επαναλαμβάνει τη σημασία των ευρωπαϊκών δεδομένων και επικροτεί τις δηλώσεις της Επιτροπής στο πλαίσιο αυτό, καθώς και την τοποθέτηση της τεχνητής νοημοσύνης και των συναφών τεχνολογιών μεταξύ των προτεραιοτήτων στο πρόγραμμα εργασιών της·

22. τονίζει τον ρόλο της προσωπικότητας του δημιουργού στην έκφραση ελεύθερων και δημιουργικών επιλογών στην οποία συνίσταται η πρωτοτυπία των έργων²· υπογραμμίζει τη σημασία των περιορισμών και των εξαιρέσεων στα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας κατά τη χρήση περιεχομένου στο πλαίσιο της εισροής δεδομένων, ιδίως στην εκπαίδευση, την ακαδημαϊκή κοινότητα και την έρευνα, καθώς και στην παραγωγή πολιτιστικών και οπτικοακουστικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένου του περιεχομένου που παράγεται από τους χρήστες·
23. τονίζει ότι η αλληλεπίδραση της ΤΝ με τις βιομηχανίες της δημιουργίας είναι πολύπλοκη και απαιτεί διεξοδική αξιολόγηση· θεωρεί ότι η θα πρέπει να εξεταστεί η προστασία των τεχνικών και καλλιτεχνικών δημιουργημάτων που παράγονται μέσω ΤΝ, προκειμένου να ενθαρρυνθεί αυτή η μορφή δημιουργικότητας·
24. τονίζει ότι, στο πλαίσιο της οικονομίας των δεδομένων, είναι εφικτή η καλύτερη διαχείριση των δεδομένων πνευματικής ιδιοκτησίας, με σκοπό την καλύτερη αμοιβή των δημιουργών και των ερμηνευτών, ιδίως καθιστώντας δυνατή την ταχεία ταυτοποίηση της πατρότητας και της κυριότητας του περιεχομένου, συμβάλλοντας έτσι στη μείωση του αριθμού των ορφανών έργων· επισημαίνει περαιτέρω ότι οι τεχνολογικές λύσεις ΤΝ θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για τη βελτίωση της υποδομής για δεδομένα πνευματικής ιδιοκτησίας και της διασύνδεσης μεταδεδομένων σε έργα, αλλά και για τη διευκόλυνση της υποχρέωσης διαφάνειας που προβλέπεται στο άρθρο 19 της οδηγίας για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και τα συγγενικά δικαιώματα στην ψηφιακή ενιαία αγορά για επικαιροποιημένες, συναφείς και ολοκληρωμένες πληροφορίες σχετικά με την εκμετάλλευση των έργων και των ερμηνειών των δημιουργών και των ερμηνευτών, ιδίως σε περίπτωση ύπαρξης πολλών δικαιούχων και πολύπλοκων συστημάτων αδειοδότησης·
25. τονίζει ότι είναι ανάγκη να καταβληθούν προσπάθειες για τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο μείωσης της μεροληψίας στα συστήματα ΤΝ, σύμφωνα με τα δεοντολογικά πρότυπα και τα πρότυπα κατά των διακρίσεων· υπογραμμίζει ότι τα σύνολα δεδομένων που χρησιμοποιούνται για την εκπαίδευση της ΤΝ θα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν ευρύτερα προκειμένου να εκπροσωπούν την κοινωνία με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, ότι τα αποτελέσματα θα πρέπει να επανεξετάζονται ώστε να αποφεύγονται όλες οι μορφές στερεοτύπων, διακρίσεων και προκαταλήψεων και, ότι, κατά περίπτωση, η ΤΝ θα πρέπει να αξιοποιείται για τον εντοπισμό και τη διόρθωση των ανθρώπινων προκαταλήψεων, όπου αυτές θα μπορούσαν να υφίστανται· καλεί την Επιτροπή να ενθαρρύνει και να διευκολύνει την ανταλλαγή στρατηγικών για την εξάλειψη των

² Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, SI και Brompton Bicycle Ltd κατά Chedech Get2Get, υπόθεση C-833/18

προκαταλήψεων όσον αφορά τα δεδομένα·

26. ζητεί από την Επιτροπή να αξιολογήσει τον αντίκτυπο των ΤΝ και των τεχνολογιών που σχετίζονται με την ΤΝ στον οπτικοακουστικό τομέα και στον τομέα της δημιουργίας, ιδίως όσον αφορά την ταυτότητα του δημιουργού και συναφή ζητήματα·
27. ζητεί το σχέδιο δράσης για τη διανοητική ιδιοκτησία που ανακοινώθηκε από την Επιτροπή να εξετάσει το ζήτημα της ΤΝ και τον αντίκτυπό της στους δημιουργικούς τομείς, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη να επιτευχθεί ισορροπία μεταξύ της προστασίας των ΔΔΙ και της ενθάρρυνσης της δημιουργικότητας στους τομείς της εκπαίδευσης, του πολιτισμού και της έρευνας· θεωρεί ότι η ΕΕ μπορεί να πρωτοστατήσει στη δημιουργία τεχνολογιών ΤΝ εάν υιοθετήσει λειτουργικό κανονιστικό πλαίσιο και εφαρμόσει προορατικές δημόσιες πολιτικές, ιδίως όσον αφορά τα προγράμματα κατάρτισης και τη χρηματοδοτική στήριξη της έρευνας· ζητεί από την Επιτροπή να αξιολογήσει τον αντίκτυπο των ΔΔΙ στην έρευνα και την ανάπτυξη των ΤΝ και συναφών τεχνολογιών, καθώς και στον οπτικοακουστικό τομέα και στον τομέα της δημιουργίας, ιδίως όσον αφορά την ταυτότητα του δημιουργού, τη δίκαιη αμοιβή των δημιουργών και συναφή ζητήματα·
28. τονίζει τον μελλοντικό ρόλο που θα πρέπει να διαδραματίσει η συμπερίληψη τεχνολογικών εργαλείων που βασίζονται στην ΤΝ στο πλαίσιο της διατήρησης, της δημοσιοποίησης και του ελέγχου της πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς και σε συναφή ερευνητικά έργα·
29. τονίζει την ανάγκη να επιτευχθεί ισορροπία μεταξύ, αφενός, της ανάπτυξης συστημάτων ΤΝ και της χρήσης τους στον εκπαιδευτικό, πολιτιστικό και οπτικοακουστικό τομέα και, αφετέρου, των μέτρων για τη διασφάλιση του ανταγωνισμού και της ανταγωνιστικότητας της αγοράς για τις εταιρείες ΤΝ στους εν λόγω τομείς· τονίζει, στο πλαίσιο αυτό, την ανάγκη να ενθαρρυνθούν οι εταιρείες να επενδύσουν στην καινοτομία των συστημάτων ΤΝ που χρησιμοποιούνται σε αυτούς τους τομείς, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι όσοι παρέχουν τέτοιες εφαρμογές δεν θα αποκτήσουν μονοπώλιο στην αγορά·
30. τονίζει ότι σε καμία περίπτωση η χρήση της ΤΝ και των συναφών τεχνολογιών δεν θα μπορούσε να γίνει πραγματικότητα χωρίς ανθρώπινη εποπτεία· επαναλαμβάνει τη σημασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και της καθολικής υπεροχής της νομοθεσίας για την προστασία των δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής, η οποία είναι επιτακτική κατά την αντιμετώπιση των εν λόγω τεχνολογιών·
31. ζητεί από την Επιτροπή να αξιολογήσει τον αντίκτυπο της ΤΝ και των συναφών τεχνολογιών στη δημιουργία νέων οπτικοακουστικών έργων, όπως τα deep fake, και να προσδιορίσει τις κατάλληλες νομικές συνέπειες σε περίπτωση δημιουργίας, παραγωγής ή διανομής τους για κακόβουλους σκοπούς·
32. επισημαίνει ότι η αυτοματοποίηση και η ανάπτυξη της ΤΝ θα μπορούσαν να αποτελέσουν απειλή για την απασχόληση, και τονίζει για άλλη μια φορά ότι πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στη διασφάλιση των θέσεων εργασίας, ιδίως στους τομείς της εκπαίδευσης, του πολιτισμού και της δημιουργίας·
33. καλεί την Επιτροπή να δρομολογήσει εκπαιδευτικό σχέδιο σε επίπεδο ΕΕ σχετικά με

τον ψηφιακό γραμματισμό και τον γραμματισμό σε θέματα ΤΝ, σε συντονισμό με τα κράτη μέλη, με ιδιαίτερη έμφαση στους μαθητές και τους νέους·

34. καλεί την Επιτροπή να εξετάσει τις νομικές πτυχές των προϊόντων που παράγονται με τη χρήση τεχνολογιών ΤΝ, καθώς και του πολιτιστικού περιεχομένου που παράγεται με τη χρήση της ΤΝ και των συναφών τεχνολογιών· θεωρεί σημαντικό να υποστηριχθεί η παραγωγή πολιτιστικού περιεχομένου· επαναλαμβάνει, ωστόσο, ότι είναι σημαντικό να διασφαλιστεί το μοναδικό πλαίσιο της Ένωσης για τα ΔΔΙ και ότι τυχόν αλλαγές θα πρέπει να πραγματοποιούνται με τη δέουσα προσοχή, προκειμένου να μην διαταραχθεί η ευαίσθητη ισορροπία· καλεί την Επιτροπή να εκπονήσει διεξοδική αξιολόγηση όσον αφορά την πιθανότητα να αποδοθεί νομική προσωπικότητα σε περιεχόμενο που παράγεται από ΤΝ, καθώς και όσον αφορά την εφαρμογή των ΔΔΙ σε περιεχόμενο που παράγεται από ΤΝ και σε περιεχόμενο που δημιουργείται με τη χρήση εργαλείων ΤΝ·
35. καλεί την Επιτροπή να θεσπίσει απαιτήσεις για την ανάθεση συμβάσεων και την ανάπτυξη τεχνητής νοημοσύνης και συναφών τεχνολογιών από φορείς του δημόσιου τομέα της ΕΕ, προκειμένου να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με το δίκαιο της Ένωσης και τα θεμελιώδη δικαιώματα· επισημαίνει την προστιθέμενη αξία μέσω των όπως οι δημόσιες διαβουλεύσεις και οι εκτιμήσεις επιπτώσεων, που πρέπει να διενεργούνται πριν από την ανάθεση σύμβασης ή την ανάπτυξη συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης, όπως συνιστάται στην έκθεση του Ειδικού Εισηγητή προς τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών για την ΤΝ και τον αντίκτυπό της στην ελευθερία της γνώμης και της έκφρασης³·
36. καλεί την Επιτροπή να θεσπίσει κανόνες που θα εγγυώνται την αποτελεσματική διαλειτουργικότητα των δεδομένων, προκειμένου το περιεχόμενο που αγοράζεται σε μια πλατφόρμα να είναι προσβάσιμο μέσω οποιουδήποτε ψηφιακού εργαλείου ανεξαρτήτως εμπορικού σήματος·
37. τονίζει ότι οι προκλήσεις που προκύπτουν από τη χρήση της τεχνητής νοημοσύνης και των συναφών τεχνολογιών μπορούν να αντιμετωπιστούν μόνο με τη θέσπιση υποχρεώσεων για την ποιότητα των δεδομένων και απαιτήσεων διαφάνειας και εποπτείας, προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα στο κοινό και τις αρχές να αξιολογούν τη συμμόρφωση με το δίκαιο της Ένωσης και τα θεμελιώδη δικαιώματα· αναμένει τις προτάσεις της Επιτροπής σε συνέχεια της ανακοίνωσής της σχετικά με μια ευρωπαϊκή στρατηγική για τα δεδομένα⁴ όσον αφορά την κοινή χρήση και τη συγκέντρωση συνόλων δεδομένων·
38. καλεί την Επιτροπή, επιπλέον, να εξετάσει το ενδεχόμενο ανάπτυξης, σε πολύ στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη, μηχανισμών ή συστημάτων επαλήθευσης για εκδότες, συγγραφείς, δημιουργούς κ.λπ., προκειμένου να τους βοηθήσει να επαληθεύουν το περιεχόμενο που μπορούν να χρησιμοποιήσουν και να προσδιορίζουν ευκολότερα τι προστατεύεται βάσει της νομοθεσίας για τα ΔΔΙ.

³ Έκθεση του Ειδικού Εισηγητή για την προώθηση και την προστασία του δικαιώματος στην ελευθερία της γνώμης και της έκφρασης, <https://undocs.org/A/73/348>.

⁴ COM(2020) 66 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0066&qid=1604027595624&from=EN>

**ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ
ΣΤΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

Ημερομηνία έγκρισης	10.9.2020
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+ : 22 - : 2 0 : 1
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Manon Aubry, Gunnar Beck, Geoffroy Didier, Angel Dzhambazki, Ibán García Del Blanco, Jean-Paul Garraud, Esteban González Pons, Mislav Kolakušić, Gilles Lebreton, Karen Melchior, Jiří Pospíšil, Franco Roberti, Marcos Ros Sempere, Liesje Schreinemacher, Stéphane Séjourné, Raffaele Stancanelli, Marie Toussaint, Adrián Vázquez Lázara, Axel Voss, Marion Walsmann, Tiemo Wölken, Lara Wolters, Javier Zarzalejos
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Heidi Hautala, Emil Radev

**ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ ΣΤΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

22	+
EPP	Geoffroy Didier, Esteban González Pons, Jiří Pospíšil, Emil Radev, Axel Voss, Marion Walsmann, Javier Zarzalejos
S&D	Ibán García Del Blanco, Franco Roberti, Marcos Ros Sempere, Tiemo Wölken, Lara Wolters
RENEW	Karen Melchior, Liesje Schreinemacher, Stéphane Séjourné, Adrián Vázquez Lázara
ID	Gunnar Beck, Jean-Paul Garraud, Gilles Lebreton
ECR	Angel Dzhambazki, Raffaele Stancanelli
NI	Mislav Kolakušić

2	-
VERTS/ALE	Heidi Hautala, Marie Toussaint

1	0
GUE/NGL	Manon Aubry

Υπόμνημα των χρησιμοποιούμενων συμβόλων:

- + : υπέρ
- : κατά
- 0 : αποχή